

Kiirabireform rebib Järvamaa ribadeks

Aastavahetusel rabas Sotsiaalministeeriumi terviseamet üldsust otsusega käivitada üleriigiline kiirabiteenuste reform, mis olulisel määral muudab olemasolevat süsteemi. Teadaoleva nabi teabe kohaselt halvendab see iseäranis Järvamaal inimeste tervishoiukorraldust, arstiabi kättesaadavust ja paikkonna elukvaliteeti. Pole liigne lisada, et taaskord ei vaevunud põhjalikku muudatust töötavat reformi eelnevalt läbi arutada nendega, keda see otseselt puudutab.

KERSTI SARAPUU

Paide linnavolikogu esimees, Keskerakond

Eesti ühiskonnas on viimase aasta jooksul süvenenud arusaam, et riigi käekäiku puudutavate oluliste otsuste ettevalmistamisel on rahval õigus vahetult kaasa rääkida. Sel taustal on imekspandav, et ikkagi leidub veel ametkond, kes ühiskondliku arvamuse suhtes vastuvoolu ujudes on käivitanud ümberkorraldused, avalikkust nendesse pühendamata.

Patsiendid pillutatakse laiali

Lühidalt, Terviseamet on omapäi otsustanud 2014. aastast kiirabibrigaadide teeninduspiirkonnad ümber korraldada säärast, et Järvamaa kui erakorralise meditsiiniabi osutamise valdkond hakitakse eri ilmakaarte suunas tükeldada. Idee on luua igale kiirabibrigaadile teeninduspiirkond raadiusega 50 kilomeetrit. Konkursile pakumiste esitamise tähtaeg on juba vähem kui kuu aja pärast. Esmapilgul on eesmärk õilis, ent kitsa ametkonnakeskse mõtlemise tagajärjel äraspidine.

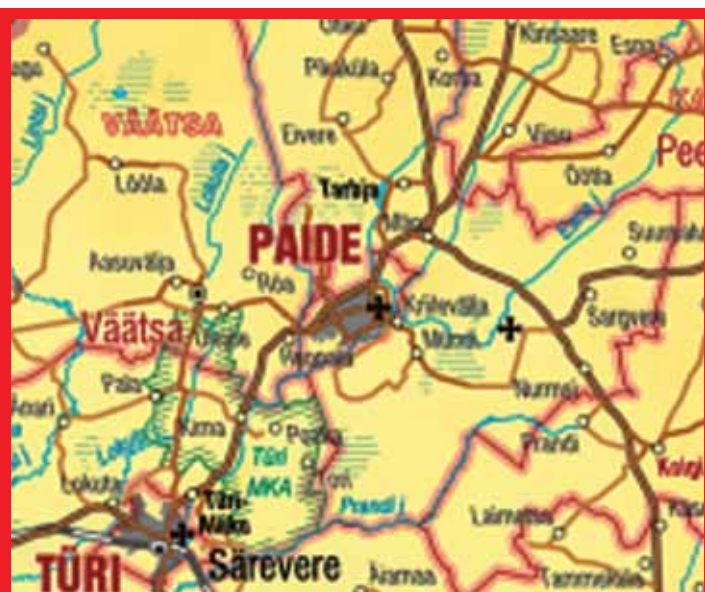
Järvakatele tähendab see tervishoiukorralduse mõistes maakonna kaotamist, nagu see on juba mitmeid kordi varem juhtunud teistes valdkondades. Terviseameti poolt mullu 18. detsembril välja hõigatud konkursiga eelistatakse suuremaid pakkujaid, mis ei anna Järvamaa Haigla suguste piirkondlikele meditsiiniüksustele konkureerimisel edulootust.

Kiirabiteenusel saab aina rohkem äri, kus käib võitlus patsientide pärast. Terviseameti reformikava jõustumisel sõidutatakse meie inimesed erakorraliste tervisehädade korral, sõltuvalt asukohast, peale esmaabi andmist enam mitte Järvamaa Haiglasse maakonnakeskuses Paides, vaid suure tõenäosusega Virumaale, Tartusse, Tallinnasse või Viljandisse. Võimalik on isegi stsenaarium, et Järvamaad teenindama hakkavad kiirabibrigaadid paiknevad Tapal, Põltsamaal või Türi, kuid mitte Paides.

On ilmne, et Järvamaa jaotamine kolme erineva kiirabiteeninduspiirkonna vahel halvendab kriisilukorras kommunikatsiooni kiirabi, päästeteenistuse ja politsei vahel. Ümberkorraldus loob olukorra, kus Järvamaa hädaabiteadete menetlemisega peavad hakkama tegelema päästekorraldajad, kes töötavad häirekeskustes, mis asuvad Pärnus, Jõhvis või Elvas. Sellise töökorralduse tõttu võib kaotsi minna inimelu päästmiseks hädavajalikke minuiteid.

Reformikava lööb maakonnahaigla jalust

Jagan täielikult Järva maavanema Tiina Oraste kahtlust, et reformiga, mis annab erakorralise meditsiiniabi osutamisel edaspidi jämeda otsa suurematele tegijatele, automaatselt ei kaasne paremat kvaliteeti. Juba praegu kehtivad Terviseameti kehtestatud üldised kvaliteedinõuded. Nende täitmist kontrollitakse regulaarselt, mis tagab teenuste ühetaolise kvali-

KERSTI SARAPUU (esiplaanil) kutsub järvakaid ja kõiki Järvamaa sõpru koguma allkirju selle toetuseks, et maakonnas säiliks oma kiirabi ja et see abi siis ka kiiresti ja hästi haigeteeni jõuaks. Kavandatav kiirabireform ei ole kindlasti Järvamaa rahva huvides, kuigi reformistist sotsiaalminister Taavi Rõivas on seda juba asunud läbi viima. Foto www.paide.ee

teedi riigi igas otsas. Järvamaa Haigla erakorralise meditsiini osakonnale pole tehtud nende nõuete järgimise suhtes ettekirjutusi, mistõttu pole mingit põhjust kahelda teenuste senises ja edaspidises nõuetekohases kvaliteedis.

Tõsi, meie haigla ei jaks praegusel hetkel teenindada maakonnast suuremat piirkonda. Samas suudab ja tahab haigla jätkata Järvamaal kvaliteetse kiirabiteenuse osutamist. Terviseameti kõlavad sõnad ei anna sisulist põhjendust, miks ei võiks Järvamaa Haigla erakorralise meditsiini osakond edaspidi oma tööga senise edukusega toime tulla.

Praeguses olustikus võib arvata, et haigla ei ela ilma kiirabita ära, sest riikliku tervishoiupoliitika tagajärjel on saavutatud olukord, kus inimene satub oma tervisehädadega ravile liiga sageli siis, kui tema seisund on juba eluohtlik ja vajab kiirabi sekkumist.

Sellel on mitu põhjust. Esiteks, töötaval inimesel on haigestumise deklareerimine kulukas, sest esimeste haiguspäevade eest hüvitist ei maksta. Nii põetaksegi paljud haigused püstijalu ja arsti poole pööratakse mitte terviseprobleemide varajases staadiumis, vaid vältimatus hädas.

Teiseks, eriarsti jutule minemast loobutakse aina kallinevate visiititasude tõttu. Majanduslikult keerulak ajal on iga säästetud euro pere-eelarves oluline isegi siis, kui selline otsus sünnib tervise arvel. Eks seletage vähest tasu teenivale inimesele, et kümnendik palgast tuleb arsti juurde jutulepääsuks loovutada riigis, kus peaks olema tagatud kõigile võrdne arstiabi?

Anna allkiri reformikava vastu!

Tuletan meelde, et peaaegu kõik maakonna omavalitsused (seega kaudselt kõik järvamaalased) on Järvamaa Haigla aktsionärid valdavalt selleks, et tagada oma inimestele arstiabi kättesaadavus

parimal viisil. Seda teades on eriti kummuline, et kuskil Tallinna kabinetis panid ametnikud kokku reformikavu, mis eiravad Järvamaa kogukonna huve, rääkimata kohalike tervishoiuspetsialistide ja omavalitsuste kaasamisest.

President Toomas Hendrik Ilves rõhutas äsja, et alanud aasta on maakonnakeskuste ja kogukondade tugevdamise aasta. Valitsuse ministrid arutavad õhinal, milliseid riigiasutusi Tallinnast välja viia ja millistes maakondadesse paigutada. Ikka selleks, et turgutada kohalikku elu. Kuidas aga toetab Terviseameti teguviis Paide kui maakonnakeskuse arendamist?

Olen veendunud, et selles valguses on Järvamaa inimestel ja omavalitsustel õige aeg oma hääli kuuldavaks teha, et kabinetivaikuses otsuseid hauduvad ametnikud mõistaksid lõpuks, et tänapäeva kodanikuühiskonnas ei saa ükski põhjapanev otsus sündida huvigruppidega probleeme arutamata, vastu kohalike inimeste vajadusi ja soove.

Ka kutsun kõiki omavalitsusi ja inimesi üles toetama üleskutset peatada Terviseameti käivitatud kiirabiteenuse ümberkorraldamine Järvamaal, mis lõhub maakonna territoriaalset, regionaalset ja tervishoiuteenuste osutamise alast terviklikkust. Nii toetate ettepanekut luua Kesk-Eesti teeninduspiirkond, mis hõlmaks kõiki Järvamaa omavalitsusi. Oma toetushääle saab esialgu anda Paide Vee tänava apteegis, Paide raekojas, Järvamaa Haigla polikliinikus.

Juhtkiri

Eesti – kaotatud kodude maa

HELLE KALDA
Mustamäe linnaosa vanem,
Eesti Üürnike Liidu esimees

1941. ja 1949. aastal küüditas Nõukogude okupatsioonirežiim Eestist Siberisse ja teistesse kaugetesse piirkondadesse ca 30 000 inimest – lõhuti kodud, pilluti laiali elud. Dokumentaalarvamus "Kaotatud kodud" (2009) ja "Lõhutud elud" (2012) räägivad samast probleemist, ent mitte võõrriigi terroristid eesti inimeste üle, vaid meie oma, Eesti Vabariigi poliitikast. Omandireform jättis koduta ca 40 000 peret, see tähendab – üle 100 000 inimese. See on kaks Tallinna linnaosa. Või rohkem kui Narva linn. Rohkem kui Tartu linna täis inimesi.

Nüüd jaanuaris 2013 saame Eesti Päevalehe vahendusel teada, et möödunud aastal kaotas Eestis oma kodu pankadele veel ligi 4000 inimest... Kui me nad kõik kokku liidame, kes kodud on kaotanud, siis mitu Eesti piirkonda on tühjaks jäänud inimestest parempoliitikute juhtimisel? Need on hirmutavad arvud. Kui nii edasi läheb, pole kaugel aeg, mil meid võib siinmail ühe käe sõrmedel üles lugeda. Presidendi kaunis üleskutse talentidel koju tagasi pöörduda saab päev-päevalt õõnsama kõla, kuna KODUSID, kuhu pöörduda, jääb Eestis ju üha vähemaks. Nagu inimesigi, Eesti kodanikke, kes võimaluse korral siirduvad tööle välismaale, sest sageli on see tõepoolest ainus võimalus maksta oma kodukulud siin, Eestis. Õpivad, elavad ja töötavad seal, kuni lõpuks ei tulegi enam tagasi – rajavadki kodu võõrsile. Miks? Sest seal "ei pea tundma muret homse päeva pärast", nagu sedastas üks Soomes elav ja töötav perekond.

Eestis on praegu paraku nii, et tavalisel eesti perel eluga hakkamasaamisel ainult mured ongi. Minu vastuvõtul Mustamäel käib iga nädal inimesi, kel on hirm oma kodust ilma jääda. Kuidas eluga välja tulla, kui palk ei tõuse, aga hinnatõus koputab nõudlikult uksele? Kellelt nõu ja abi küsida? Mida pakub riik kodanikule peale pidukõnede ja kõlavate sõnade?

KESKMÕTE: Meie valitsusel näikse olevat ükskõik, mis rahvast saab – inimesed oleks kui lihtsalt materjal, kellest võib üle sõita.

Äärmiselt kummaline on minu arvates see, et meie väikeses riigis on vahe-maa rahva ja valitsejate vahel nii suur. Kui kuulasin ja vaatasin riigikogulaste tegemisi ja ütlemisi käesoleva aasta riigieelarve aruteludel, jäi mulje, et see Eesti, mida Toompealt juhatakse, ei asugi meie planeedil. See oli õõvastav, missuguse aplausiga võeti vastu Eesti riigi 2013. aasta riigieelarve, mis pigistab rahval, piltlikult öeldes, hapniku kinni! Mis saab nõndaviisi meie maast, Eesti Vabariigist, mis tähistab veebruaris oma 95. sünnipäeva? Kodude kaotusest ja inimeste saatuste traagiliseks pöördumisest on kirjutatud palju artikleid, mis pole aga mõjutanud teatud poliitiliste jõudude destruktivistset käitumist.

Riik on jätnud ka kohalikud omavalitsused selles küsimuses omapead, olles loobunud eluaseme problemaatikat isegi arutamast. Kui aga kohalikes omavalitsustes ehitatakse munitsipaal- või sotsiaal maju, siis on võimuerakonnad sellele vastu, ning omavalitsusi süüdistatakse raharaiskamises või äritegemises. Meie valitsusel näikse olevat ükskõik, mis rahvast saab – inimesed oleks kui lihtsalt materjal, kellest võib üle sõita, kui mõne huvigrupi majanduslikud huvid mängus. Kodu ei ole üksnes seinad ümber ja katus pea kohal – kodu ei ole lihtsalt peavari. Vanasõna väidab, et ainult hulguusel on kodu kõikjal, ja luuletaja Hando Runnel toonitab kodust kõneldes: "Siin on mu saatuse ja sugu, mu aja- ja elulugu." Minul on tunne, et meie tänane parempoolne valitsus ei teagi, mis tähendab kodu. (Vt ka "Mõisad on asendunud pankadega" lk 3)

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 274 573

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Loodusvaradelt ülikas Mali tõmbab investoreid

Välispoliitikas on keske tähelepanu alla sattunud Mali, vähetuntud Põhja-Aafrika riik. *Mainstream*-meedia pabatab ülevoolavalt, kuidas Prantsuse õhujõud alustasid 11. jaanuaril islamistide positsioonide pommitamist, et peatada nende pealetung ja toetada Mali valitsusvägesid. Malis käivad verised lahingud, kus kannatajaks pooleks eelkõige tsiviilelanikud. Ka Eesti on otsustanud toetada Mali-missiooni 1–2 staabi-ohvitseriga.

Kesknädal ei hakka siinkohal analüüsima terroristide aktsiooni ega Alžeeria pantvangikriisi. Soovime oma lugejatele anda teada, et Mali on loodusvarade poolest sama rikas või vaata et veelgi rikkam kui Iraak.

Paljudes sõltumatutes vaatlustes on tekkinud kahtlus, et täpselt nii nagu Iraaki mindi USA eelmise presidendi George W. Bushi (*pildil*) juhtimisel naftavarude pärast, on Mali konflikti eesmärgiks saada selle riigi rikkalikud loodusvarad Lääne suur korporatsioonide valdusse. Seda eesmärki teenivatki Prantsusmaa alustatud „missioon“.

Globalresearch'i nimeline infoportaal annab teada, et Mali on loodusvaradelt väga rikas. See merepiirita riik on Aafrika riikide seas toodangumahult kolmas kullatootja. Mali oli

kullavarude poolest kuulus juba suure Mali impeeriumi ajast. Näiteks võttis Mali impeerium Kankou Moussa palverännakule Mekasse kaasa rohkem kui kaheksa tonni kulda! Mali impeerium oli aastail 1235–1645. üks tähtsamaid riike keskaegses Lääne-Aafrikas.

Lisaks leidub Malis suurel hulgal uraani ja ka teemantivarud ei anna häbeneda.

Mali on rikas ka rauamaagi poolest. Ekspertide hinnangute kohaselt peidab Djidian-Kenieba, Diamou ja Bale piirkonna maapõue üle 2 miljoni tonni rauamaaki. Lisaks leidub Malis suurel hulgal boksiiti, vaske, fosfaati, tsinki, diatomiiti jne.

Mali suured naftavarud, mida seni on vähe uuritud, on äratanud investorite tähelepanu. Kõrgete kütusehindade tõttu uuritakse nüüd sealseid võimalikke naftapuurimiskohti, tootmis- ja ekspordivõimalusi.

Loomulikult tuleb toetada võitlust terrorismi vastu, ja lootkem, et verevalamine selles Põhja-Aafrika riigis lõpeb peagi. Kuid loodetavasti ei lõpe Mali konflikt sellega, et riigi loodusvaradele pannakse võõrvõimu poolt lihtlabaselt käpp peale, nii nagu on juhtunud mitme teise Lääne „missiooni“ kogeda saanud riigiga.

Kati Saara Vatmann: Tapjavalitsus peab kaduma!

„Kellele kaevata, et Eestis on arstiabi ja lasteaiad, inimväärne toit ja kultuur kadumas – Brüsselisse või? Euroliitu kuulumise ajaga me sanktsioonide ja pankrottide, ähvarduste-trahvide-täiturite-inkvisitsiooni rindejoonele sattunud olemegi. Järelikult peab rahvas ise ellujäämisinstinktist tingituna oma riigi tagasi võtma,“ kirjutab talupidaja ja kirjanik Kati Saara Vatmann (*pildil*) Delfis 15. jaanuaril. Vatmann nimetab praegu elavatest eestlastest õnnelikemaks neid, kes erinevate diagnooside abil Maa pealt jalga lasevad „Meil siin aga süveneb ja edeneb üha jõudsamalt genotsiid. Oma rahva riiklik hävitamine ja/või pealtvaatamine, kuidas asutused ja instantsid seda segamatult teevad,“ märgib Vatmann. Tema sõnul pole eestlastel peagi kaotada enam midagi. Ta küsib: mida peab tegelikult arvama riigist, kes sadu kodusid läbi pankade skandinaavlaste kätte pudistab, samal ajal kui veel hüllemas kodudekriisid Island leidis mehised lahendused? Või pole meie katastroof äkilisteks otsusteks veel piisavalt põhjalik?

„Peab olema väga valgustunud üliinimene, et naeratada iga rindeteate peale, mis iga päev avalikkusele silmevahele lajab. Raamatukogudele raamatute ostmise lõpetatakse.“

Nendes lasteaedades, mida veel ei suleta ega lammutata, tõstetakse maksu kolmandiku võrra. Erakorraline meditsiin läheb samahaaval tasuliseks...“ kirjutab Vatmann. Ta ennustab, et kui praeguseks kujunenud sõjaseisukorras ka erakorraline meditsiin tasuliseks läheb, siis paljud inimesed enam arsti juurde ei lähe. „Surevad maha. Pole inimest, pole ka probleemi. Ja riik on võitnud sõja omaenese inimestega...“ Kuna kirjaniku sõnul tal välismaale kolida pole võimalik, siis ootab Vatmann rahva võitu tapjavalitsuse üle veel enam kui kevadet.

Kesknädal tuletab meelde, et selle „tapjavalitsuse“ on eestlased ise valinud.

Eestlased valisid ka aastaid järjepanu Mart Laari juhitud Isamaaliitu, kelle poliitika tagajärjel loodi vaesust süvendavad tingimused, milles täna elabki suur osa eestlastest, tuletagem meelde kas või suure käruga toime pandud omandireformi. Ja küllap läheb hulk eestlasi järgmistel valimistel taas röömsalt IRL-i ja Reformierakonna poolt häälletama. Kõigile neile sadadele inimestele, kes Kati Saara Vatmanni artiklit kommentaariumis kiitsid, jääb Kesknädalal soovitada vaid üht: ärge siis valige tapjavalitsust!

HIIBUSE NÄDAL

REFORM ON MAHA SAANUD JÄRJEKORDSE SKANDAALIGA – DOKÄKSONIGA, AUTORITEKS ABIELUPAAR ROSIMANNUSED

Mõisad on asendunud pankadega

Pangaliidu ja BNS-i 9. jaanuaril korraldatud ümarlaual teatasid Swedbanki, SEB panga ja LHV esindajad nagu ühest suust, et Eestis pole probleemiks eestlaste madalad sissetulekud, vaid pigem vale rahaplaneerimine ja elustiil.

INDREK VEISERIK

SEB panga erasikute suuna arendusjuht Triin Messimas nentis ümarlaual, et tihti peale ei loe meie inimesed laenu võttes või töölepingule alla kirjutades lepingut läbigi.

Swedbanki erasikute teabekeskuse juht Anne Kalberg-Sägi tõdes, et inimeste tarbimiskäitumisse ja rahakulutamisemisse on oma jälje jätnud buumiaeg, mil elustandard seati väga kõrgeks, ning nüüd, kui latti tuleb allapoole lasta, tuntake end ikka kehvemini.

LHV panga maaklertegevuse juht ja Investeeringukooli vedaja Alo Vallikivi pidas oluliseks, et inimesed ei tormaks säästetud raha kohe ära kulutama, vaid hoiustaks ja investeeriks seda ega kardaks aktiivsete kõikumist.

Hiljutisele Saar Polli uuringule vastanutest tunnistas 37%, et

nende sissetulek ei kata nende kulutusi. Selgus, et eestlaste rahaline kindlustatus on madal. Rohkem kui kolmandikul eestimaalastest on juhtunud, et viimase aasta jooksul pole sissetulek katnud kulusid. Sääste on veidi üle poole elanikest, kelle hulgas on rohkem üle 60-aastasi.

Pankade esindajad väitsid, et ka pangad ise on laenuboomist palju õppinud. Kui buumiajal piisas neil laenu andmiseks inimese maksevõime kindlakstegemise, siis nüüd pidavat pangad enne hindama pikemas perspektiivis, kas laen ikka on selle võtjale jõukohane.

Vajame iseseisvat kohalikku panka

Pangaesindajad õpetasid küll usinasti, kuidas tavalised eestlased peaksid oma palku ja pensioni säästma, kuid kahetsusväärset jätsid tähelepanuta meie riigiisade kulutamisharjumused. Järgmiselt ümarlaualt ootaks kindlasti kasvõi näiteks majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Partsile õpetussõnu, kuidas vältida maksumaksjate raha lõputut kulutamist. Siis oleks lootust, et ka lihtinimeste tasud tõusevad ja pangad ei peaks enam õpetama inimesi, kuidas 300–900 euroga toime tulla.

KARM: Võõramaiste pankade eesmärk on eelkõige kasumi teenimine pärismaalaste arvel. Kedagi ei huvita, kui sa laenumaksetega hätta jääd.

Eestlased peaksid mõistma, et senikaua kuni meil puudub oma, rahvusvahelistest institutsioonidest sõltumatu pank, puudub ka lootus kogeda ehedat majanduslikku õitsengut. Aeg-ajalt võime küll kogeda kunstlikku, laenuboomist tingitud majandusõitsengut, mis paraku lõpeb alati hirmsa „pohmelusega“, kohalike varade müükipanekuga võileivahinna eest.

Võõramaiste pankade eesmärgiks on eelkõige kasumi teenimine pärismaalaste arvel ja selle riigist maksuvaba väljatoomine. Kusjuures neid panku ei saa kuidagi süüdistada

ebaeetilises käitumises. Võõramaised pangad peavadki hoolitsema eelkõige „emariikide“ (loe: Rootsi) majandusliku heaolu eest.

Meetodid on muutunud rafineeritumaks

Olemuselt sarnanevad need pangad aastasadu eestlasi valitsenud saksa rüütelite ja mõisnikega, kelle sihiks samuti oli eestlaste töö pealt saada maksimumtulu, mis siis suure osas liikus edasi Lääne-Euroopasse. Nüüdisaegsed võõrpankad on kunagiste mõisatega võrreldes lihtsalt märksa rafineeritumad institutsioonid.

Viimastel aastatel on kaotanud 4000 inimest oma kodu pankadele

Eesti Päevalehe ajakirjanik Kadri Ibrus kirjutas 14. jaanuaril sellest, et viimastel aastatel on pankade algatatud sundmüükide arv jõudsalt suurenenud: majandusraskustes peredel ei õnnestu nende jaoks liiga suuri kuumakseid tasuda ja nad kaotavad seetõttu oma kodu. Ainuüksi mullu saatsid Eestis tegutsevad pangad sundmüüki kokku ligi 900 kodu. Hinnanguliselt on viimase paari aasta jooksul pangalaenude tõttu koduta jäänud umbes 4000 inimest.

Emori mullusügisest küsitlusest selgus, et eluasemelaenu on võtnud ligikaudu 119 000 peret, kellest peaaegu viiendik märkis, et neil on probleeme kodulaenumaksete tasumisega.

„Tuhandete koduta jäänud inimeste jaoks tähendab see uute murede kuhjumist: võimalik töö kaotamine, perekondade lagunemine, laste stabiilse koduta jäämine jne.“ kirjutas Ibrus. Tema sõnul ei näi ka ükski riigiamet sundmüükide kohta statistikat koguvat ega analüüsivat, kuidas sundmüükideni viivad skeemid kujunevad või mismoodi neid olukordi saaks ära hoida. Samuti pole eriti kuulda üldise eluasemepoliitika analüüsist. „Sundmüügis kodu kaotanud inimesed on Eesti Päevalehele toonud näiteid, kuidas nende kuumakset pärast pankade pakutud maksepuhkusi ja refinantseerimisskeeme hoopis suurenevad, mis teeb probleemide puntrast pääsemise nende jaoks hoopis raskemaks,“ märkis Ibrus. *Refereeris Indrek Veiserik*

Loomulikult võib tuua ka positiivseid näiteid, kuidas pankadelt saadud laenu abil on nii mõnigi kodumaine ettevõtja pannud aluse oma äritegevusele. Ja panku tuleb tunnustada ka sotsiaalsetes projektides osalemise eest.

Kuid see on kõigest pinnavirvendus võrreldes nende kasumisummadega, mis maksuvalbt välja toimetatakse. Näiteks

said Eestis tegutsevad pangad 2012. aasta esimese kolme kuuga kasumit 103,6 miljonit eurot, mida oli aastatagusega võrreldes 40% enam.

Tuleb tunnustada, et Eesti on taas langenud, seekord märksa salakavalama, vallutuspoliitika võrku, millest lahtimurdmine näib hetkel olevat päris võimatu.

VEB Fondi saaga ei lõpe

Ilmselt (mitte võib-olla, vaid täiesti selgelt) eksivad need, kes loevad VEB Fondi saaga lõpetatuks. Iseasi on muidugi, kas see tõesti mingisuguse reaalse tulemuseni viib kasvõi selles mõttes, et keegi kuidagigi karistada saab.

ANDRES RAID
uuriv teleajakirjanik

Suurem pilt on siin üsna troostitu. Juriidilise selguse (suhtelise, kuid siiski) aeg tundub läbi olevat ja seda asendab mingisugune proportsionaalsuse test, mida me juba omal nahal oleme kogenud – tuletagem meelde kasvõi ESM-i. See üsna õdvastav protsess tähendab ju seda, et kui asi on kellegi arust „proportsionaalne“, siis võib sõita üle nii seadusest kui ka oma seaduslikku õigust nõudvast kodanikust.

Delfist võis hiljaaegu ju samuti lugeda nädalavahetuse raadiosaadete kommentaariks, et võltsiti ja valetati, kuid Eesti huvides. Iseasi, keda selle „Eesti“ all silmas peeti. Tuleta-

gem meelde, mida me Riigikohtust kuulsime – et asi rikub küll põhiseadust, kuid mitte „eriti“; meede on vajalik ja vähem riivav meede puudub, seega on asi mõeldukas.

Ei mingeid õigusi

Sama tendentsi võib täheldada hiljuti ilmunud Eesti Vabariigi põhiseaduse kolmandas ja kommenteeritud väljaandes. Siin kaob inimene kui subjekt üha rohkem mingite abstraktsete moodustiste taha ja kodanike põhiseaduslikud õigused lähevad üha rohkem üle nendesamadele abstraktsetele tegelastele, olgu see pank või mõni muu OÜ või AS. Selles valguses tundub üsna veider ja isegi ebainimlik, et pangale võlgu jäänu kohtus kodut sõnalasumata välja tõstatatakse ja ühest põhilisest õigusest – õigusest eluasemele – jääb järele vaid sinine suits. Viitamine mingile õigusele väarikale elule koos kõige sellest tulenevaga tundub sel juhul vaid tüütu lalin. Kodanikule jäävad kohustused, õigused lähevad üle neile, kes inimesi kui vahendeid kohtlevad ja kes

loevad inimesi otsekui oma eraomandis olevaks.

Põhiseaduse paragrahv, mis räägib sotsiaalsest orientatsioonist, näib olevat unustatud, ja sellega harjunud elanikkond, kes, otsides suhtlemist kohtlemise asemel, laseb lihtsalt jalga ja jälgib kodumaiste poliitiliste askeldamist tundega, milles on segu kaastundest ja ironiast.

Isegi Venemaal, millest on loodud kuvand kui ebavõrdse ja korruptsiooni kantsist, pole inimese väljatõstmine isegi tasumata võla tõttu võimalik ilma talle elamisvõimalusteta.

Riigiettevõtte ei tohi olla „ärisaladusi“

Venemaaga seoses veel üks detail: riigiettevõtte ei saa kehtiva seaduse alusel midagi ärisaladuseks pidada, ja see mõttes jääb meie, kirjajate järgi demokraatliku, riigi oma ettevõtete tegevus üdini salajas. Eks katsuge Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumist küsida, mida Eesti Energia Utah's teeb, kellele ja mis hinnaga midagi müüb ning millest ja kuidas mitte ei kujune, vaid kujundatakse võrgutasu – see kõik on ärisaladus.

Siiski-siiski, näis mida sellest ärisaladusest arvab õigus-

kantsler Indrek Teder, kas vastavasisulise avalduse on menetluse võtnud.

Ärisaladuseks VEB Fondi asju naljalt enam suruda ei saa. Peaminister kutsus üles rohkem mäletama, kuid see pöördumine on pigem retooriline. Tüüpiline on häma, asjaosaliste lühike mälu ja varjamatu hoiak ning kehakeel, mis viitab karistamatusele.

Kodanik Oviir ja kodanik Ligi

Asja kohta on loodetavasti midagi öeldud Riigikontrollil, kuid ka siin on oma nüansike, ent see-eest kõnekas. Kui riigikontrolör Mihkel Oviir Riigikogu ees ütles, et riigihanke seadust on rikutud, siis teatas rahandusminister Jürgen Ligi, et seda juttu ei maksa kuigi tõsiselt võtta, sest see on kodanik Mihkel Oviiri seisukoht. Saa siis nüüd aru, millal Riigikontrolli juht ametlikus sõnavõtus oma ja millal ametkondlikku seisukohta esindab. Sama loogika järgi võib ju ka kohtus kohtuniku otsuse puhul hakata huvi tundma, kas see oli kohtuniku isiklik emotsioon või oli ikka tegemist ametliku otsusega.

Aga, näis, mis saab! Toomas Kümmeli 11 küsimust VEB Fondi afääriga seotud kodanikele on siiani vastamata.

Keskerakondlased pärivad e-raamatute asjus Langilt aru

Riigikogu keskerakondlased esitasid 17. jaanuaril kultuuriminister Rein Langile arupärimise eesti kirjanduse tulevikust.

Kultuuriminister on avalikustanud plaani kaotada tulevikus riigipoolne kirjandustoetus raamatute trükkimiseks. Sellest tulenevalt esitas keskerakondlased Langile arupärimise, mille andis üle Priit Toobal.

Toobal märkis, et ministri sooviks on riigi väljumine raamatukogude toetamissüsteemist ning tähelepanu suunamine e-trükistele. Need seisukohad on aga muutunud murelikuks paljud kirjandusega tegelevate ühenduste liikmed, kes leiavad, et sellised otsused võivad eesti kirjandust ja kultuuri kahjustada. Toobali sõnul soovivad keskerakondlased ministrilt täiendavat selgitust.

Kultuuriminister peab vastama järgmisele küsimustele: millisele analüüsile tuginedes peate õigeks loobuda riigipoolsest kirjandustoetusest raamatute trükkimisele? Millisele analüüsile tuginedes peate õigeks loobuda rahvaraamatukogude riigipoolsest toetamisest? Missugust mõju avaldaks rahvaraamatukogude võrgustikule ning kirjanduse kättesaadavusele riigipoolsest toetamisest loobumine? Millist mõju avaldab paberkanjal trükiste kättesaadavuse vähenemine inimeste silmaringile, teadmistele ja haridustasemele? Juhul kui Kultuuriministerium seab prioriteediks e-trükiste soetamist, siis kuidas tagatakse nende kättesaadavust kõigile Eesti elanikele?

Riigikogu kodu- ja töökorra seadus näeb ette arupärimise vastamise 20 päeva jooksul.

Terane mõte

„Praegune tagurlik valitsus seda ette ei võta.“

HARDO AASMÄE kirjutas 16. jaanuari Eesti Päevalehes loo pealkirjaga „Regionaalpoliitika puudumise hind“, kus arutles Eesti maksusüsteemi üle, mis toob raha Tallinna ja selle ümbruse valdadesse ning tühjendab maapiirkondi, ning et kui maksusüsteemi muuta, oleks pilt ühtlasem.

Põliseestlased on juba olemas

Vaatasin 16. jaanuaril Tallinna TV saadet „Meedia keskpunkt“ ja enda arvates võitsin Heimar Lenki pakkumise ennustada, kas 2014. aastal on oodata näiteks päriseestlaste partei loomist. Eestis on juba olemas MTÜ Põliseestlased, kirjutasin sellest oma blogis 24. septembril 2011 – „Põliseestlased MTÜ tegutseb eksilis“. Sealses juhatuses oli kolm liiget, kellest tuntuim on Jüri Toomepuu; aga ka üks ohvitser, kes skandaaliga lahkus mereväest.

VIRGO KRUVE
blogija

Ma olen Urmi Reindega 100% nõus, et sellise nimega ja maailma-vaatega parteid ei tule, kuna puudub rahastus (sponsor). Peangi just metseenide puudumist kiduva parteimaastiku tunnuseks. Eesti valija lihtsalt ei suuda ära toita rohkem kui 4–5 suuremat parteid, maksimaalselt 6, nagu neid on sel sajandil parlamendis olnudki. Peeter Mardna ütles kunagi ühes „Pealtnägija“ saates, et hea arsti toidab rahvas iga riigikorra ajal ära. See tuli jutuks seoses sellega, et kas kingitus arstile võiks olla tõlgendatav altkäemaksuna.

Nn päriseestlaste partei ootus

Uue partei tekkimise ennustamise käivitas president Toomas Hendrik Ilves ajalehe „Postimees“ intervjuus, kus ta ütles: „Minu ennustus on, et 2014. aastal tuleb ka meil mingi Päriseestlaste Partei.“ (14. jaanuar – „Ilves: Eesti mured on julgeolekukesksed“) Uue erakonna tuleku ootusega seoses meenus üks varasem Kesknädala artikkel „Ühtse Eesti“ etendusest, et inimesed ootavad aina valget laeva või uut parteid, mis on teistest eetilisel ja õiglasem.

„Kui eestlane on rahulolematu, ei asu ta oma õiguste kaitsele, vaid hakkab ootama valget laeva.“ („Minu Eesti ja Ühtne Eesti etendavad valget laeva“ – 12. mail 2010 ajalehes Kesknädal, autorid Urmi Reinde ja allakirjutanu).

Nn päriseestlased Eestis ei oleks midagi muud, kui Soomes edu saavutanud põlissoomlaste partei kloonimise katse, kusjuures ajalugu on näidanud, et need nn uued jõud osutuvad elujõuetuteks, sest kogu poliitiline süsteem on erinev.

Piraadipartei on juba varjusurmas
Eestis prooviti 2009. aasta suvel luua Rootsi ja Saksamaa näitel piraadiparteid, mis seisaks inimeste vabaduste eest internetis.

Juba 26. juunil 2009 registreeriti Tartu maakohu registriosakonnas MTÜ Piraadipartei, kuigi selle nimi on vastuolus mittetulundusühingute seadusega. Paragrahv 4 lõige 2 sätestab: „Mittetulundusühingu nimi ei või olla eksitav mittetulundusühingu eesmärgi, tegevuse ulatuse ega õigusliku vormi osas.“

Piraadipartei näol pole tegemist erakonnaga, sest nendegi kohta kehtib erakonnaseadus ja tuhande liikme nõue, mida MTÜ Piraadipartei ei täida kuni tänase päevani. Tegelikult langesid nad poolteise aasta järel varjusurma ning taaselustati alles seoses ACTA-vastaste protestidega Reformierakonnast lahkunud asutajaliikme Olev Vaheri eestvedamisel.

Algselt neljast Piraadipartei juhatusel liikmest on tänaseks alles jäänud vaid üks, kelleks on 29. märtsist 2012 seesama Olev Vaher. Tegemist oli kõige ilmsama ühe-meheparteiiga Eesti ajaloo, mis tekkis veel enne Indrek Tarandi fenomeni.

This Account Has Been Suspended

SULETUD: MTÜ Põliseestlased koduleht oli aadressil www.poliseestlased.org. Alguseks läks asi suure hooga ja veel suuremate lubadustega käima, kuid tänaseks on konto suletud.

Katseparteid

Nii Piraadipartei, Põliseestlased kui ka E-erakond (2010. a suvel) on jäänud vaid katseteks, sest nagu eelpool öeldud, Eesti valija ei suuda kanda rohkem kui 4–5 suuremat parteid. Registreeritud erakondi on meil täna lausa 9, sealhulgas Eesti Iseseisvuspartei, mis juba on meie analoog Põlissoomlastele.

Keskerakonna Noortekogu esseekonkurss!

Keskerakonna Noortekogu kuulutab välja noorte esseekonkursi. See on noortele hea võimalus panna oma mõtted paberile ning saata meile!

Teemad:

1. Minu Keskerakond.
2. Kas Euroopa Liit ja eurotsoon jäävad püsima?
3. Ajaloos vastutab kõige eest järelopõlv.
4. Noortekogu kui elustiil.
5. Võrdsete võimaluste Eesti.

Esseed palume saata hiljemalt 1. märtsiks märgusõnaga „ESSEE“ e-postile: info@kesknoored.ee või aadressil: Toom-Rüütli 3/5, Tallinn 10130, Eesti Keskerakonna Noortekogu

Ruutsoo: „Edgar us Eestisse!“

15. jaanuaril esitlesid tegijad Solarise keskuse Apollo raamatupoes Edgar Savisaare uut raamatut „Tõde Eestist“. Rahvast oli kohale tulnud murdu. Meedia on nädala jooksul vaagitud raamatut siit- ja sealpoolt. On tõsiselt tsiteeritud, aga ka nalja visatud, ning kommenteerijad on rohkete klikkidega avaldanud poolt- ja vastuarvamusi. „Kõige halvem, mis kirjutajat tabada võib, on vaikus,“ ütles Savisaar esitlusel ise. Vaikust ei ole olnud.

URMI REINDE

Tallinna linnavalitsuse meediajuht Ain Saarna pakkus esitlust avades, et tegemist peab olema kas bestselleri või oskusliku turundustriikiga, sest kokku oli tulnud nõnda palju inimesi. Või on tõesti kõigil nii suur huvi just poliitilise kirjanduse vastu? Kirjastaja Paavo Pettai tunnistas, et idee umbes niisuguse raamatu sünniks olla tekkinud juba kümnekond aastat tagasi. Põhjused, miks asi viibis, olid puht elulised – vahepeal tegutses autor majandusministrina, seejärel on olnud mitu aastat linna- ja aktiivse poliitiku elu kõrvalt pole niisama lihtne raamatut kirjutada.

Seetõttu on Pettai hinnangul raamatu kontseptsioon muutunud, ja tulemus on, nagu ikka nii pikka aega sündides, midagi muud kui esialgu kavatseti. Pettai tänas asjaosalisi, kes teose valmimisele kaasa aitasid – esmajoonel karikatuuride loojat Hugo Hiibust, toetajaid Aleksandr Kofkinit ja Urmas Sõõrumaad, ning ka kõiki teisi. Toimetajad olid Raimond Kaljulaid ja Jaan Ömblus.

Rein Ruutsoo, kes jõudis raamatu esitluse ajaks juba läbi lugeda, rõõmustas selle üle, et „Edgar ei ole kaotanud usku“ – viidates tõigale, et Savisaare 1999. aastal ilmunud raamat kandis pealkirja „Usun Eestisse“.

„Edgar jätkab võitlust,“ kõlas Ruutsoo veendunud kokkuvõtte. „Kuid tõega on keerulisem. Kõige tähtsamana jääb raamatust kõlama küsimus: kas Eestil on alternatiivi?“ Ruutsoo hinnangul on maailm uuesti „liigestest lahti“, nagu ta oli 20 aastat tagasi. „Aeg vajab jälle akadeemilist süvakäsitlust, sest maailm on taas keerulises situatsioonis. Äsja lugesime lehest, et IMF tunnistas avalikult – üleskutse kokkuvõtte oli ekslik! Järelikult on taas kõik olnud demagoogia, vale, mõnitus! See on olnud vaid viis, kuidas kaitsta positsioone.“

Ruutsoo rõhutas, et raamatu mõte on läbivalt keskklassi toetamine, oma majanduse toetamine.

„Eestis kehtib nn vaesusekultuur, s.t et inimesed, kes on kaotanud lootuse ja on meeletult, lähevad ja annavad oma hääle poliitikule, kes lubab nad teha miljonäriks. Avalikkuses aga püütakse diskussiooni maha suruda...“

Toimetaja Jaan Ömbluse sõnul on „Tõde Eestist“ teos, mille „majanduspoliitiline raamistik on laiem kui vaid SKP ja madal riigivõlg“, ning kuigi mingid

arvud statistikas muutuvad paremaks, „tunnevad inimesed, et elu läheb halvemaks“. Ömblus lisas, et Savisaare raamat püüab arutleda ka selle üle, mis saab Eestist 10 ja 20 aasta pärast.

Savisaar ise avaldas rahulolu kogu raamatu taga töötanud tiimiga ega varjanudki oma rõõ-

SUUR ELEVUS: Inimeste huvi värskes raamatu „Tõde Eestist“ viibijatele raamatut Tallinna Ülikooli professor Rein Ruutsoo ja raamatu toimetaja Jaan Ömblus ning raamatu kirjastaja

UUED LUGEJAD: Tallinna Televisiooni üks käivitajaid ja esimene juht Jüri Raudsepp ning suurettevõtja Enn Veskimägi ootasid pikas järjekorras kannatlikult tükk aega, enne kui autorilt autogrammi said.

KOGENUD TEGIJAD: Edgar Savisaar tänas teenekat karikaturisti Hugo Hiibust suurepärase šaržide eest.

ub ikka veel

mu, tunnistas siiralt: „Minu jaoks on täna pidupäev.“ Lõpetuseks soovitas Savisaar raamatuid kirjutada ka teistel poliitikutel, sest „eestlased on raamatulugeja rahvas ning hindavad seda“. Ilves on küll avaldanud ühe kõnede kogumiku, Lauristin kokkuvõtte oma 70. juubeliks ning ka teadustöid,

ning Mart Laar on kirjutanud Teisest maailmasõjast, aga Eestist ja Eesti probleemistikust ning eriti tulevikust nobeid kirjutajaid ei ole. Nii julgustaski 25 aastat aktiivses poliitikas tegutsenud Edgar Savisaar kolleege endastki ajalukku kirjalikke jälgi jätma.

Fotod: INDREK VEISERIK

estist“ vastu oli suur. Pildil vasakult tutvustavad kohal-
tsoo, autor ja Tallinna linnaapea Edgar Savisaar, ettevõtja
ja Paavo Pettai.

AUTOGRAMMIJÄRJEKORRAS: (vasakult) Tallinna linnavolikogu avalike suhete nõunik Ester Šank, Nõmme linnaosavanem Erki Korp ja uudisraamatut karikatuuridega illustreerinud Hugo Hiibus.

TULEVIKU TEGIJAD: Keskerakonna noored Julianna Jurtšenko, Urmo Saareoja, Taavi Pukk ja Tõnis Mölder elasid erakonna juhi ja mentori raamatu esitlusele kaasa.

Meil pole ükskõik, mis Eestist edasi saab

Mõtteid rahvakoogu ümber

Internetis ringleb mitu aadressi, kuhu saaks kirjutada selleks, et riiki paremaks teha. Sellist kirjutamist on ette nähtud kutsuda kodanikuaktiivsuseks. Usun, et paljudel võib tõesti tekkida mulje, et rumalustele osundamisega ja ohtlikele aktsioonidele vastuseisemisega ühiskond muutub ning elu selles ühiskonnas läheb paremaks.

ÜLO VOOGLAID

Ühiskonnas orienteerumiseks vajalikust haridusest, infost ja kogemusest ilma jäetud inimestel ei jää muud üle kui haarata kasvõi ölekõrrest. Pole ju enamikule meist sugugi ükskõik, mis Eestist edasi saab.

Ühiskond, nagu ka selle alasüsteemid ja elemendid funktsioneerivad, muutuvad ja arenevad loodusseaduste, ühiskonnaseaduste ja mõlemiseaduste kohaselt. Kõik need seadused on objektiivsed (toimivad inimese tahtest sõltumata) ja avalduvad seaduspärasustena. Inimesel on võimalik neid seadusi ning nende avaldumise seaduspärasusi tundma õppida, neist hoolida ja neid arvestada või ignoreerida.

Inimesed, kes tahaksid midagi muuta, peaksid andma endale aru, et iga muutusega võivad kaasneda nii tulemused kui ka tagajärjed. Muuta võib midagi alles siis ja ainult siis, kui me suudame küllalt täpselt ette näha ja arvesse võtta muutusega tõenäoliselt kaasnevaid tulemusi ja tagajärgi. Nii tulemused kui ka tagajärjed võivad ilmneda kohe ja hiljem, lokaalselt ja globaalselt, otse ja kaudselt, oma eripäraga eri regulatsiooni- ja juhtimistasanditel.

Eesti juhtkonda võib küll kurdiks nimetada, aga tegelikult kõik seal kuulevad päris hästi. Häda on selles, et nad enamasti: * ei saa aru sellest, mida räägitakse (osalt seetõttu, et ei tea

* ei tea, mida oleks vaja juhtida ja mida ei või juhtida;
* ei kujuta ette, millistel eeldustel oleks üldse võimalik midagi juhtida, valitseda, hallata, sidustada...
* muretsevad enda (oma erakonna), mitte rahva heaolu pärast;
* ei taha mõeldagi sellest, et õigusega otsustada kaasneb kohustus vastutada;
* ei taha oleks vaja juhtida ja millistel eeldustel oleks üldse võimalik midagi juhtida;
* loodavad, et neil õnnestub varjata seda fakti, et nad on võimule sokutatud põhjendamatu;
* arvavad, et valede varal on võimalik võimul püsida ka ilma diktatuurita;
* usuvad, et on karistamatud.

Tasapisi hakkab üha rohkem inimesi taipama, et petuühiskonda ei saa (ei või!) täius-tada! Täiustada saab seda, mis on põhimõtteliselt hea, õige, õiglane ja vajalik, aga milles on veel mõningad puudused. Nüüd oleme näinud ja ka kogenu-d, milleks on suutelised professionaalse ettevalmistusega ajupesijad. Küllap oleks vaja märgata ja arvesse võtta, et põhiseadusega on kõigil küll õigus valida ja olla valitud, aga praktikas pole valdaval enamikul võimalik neid õigusi kasutada, sest neil ei ole iseseisvalt orienteerumiseks ja otsustamiseks vajalikku ettevalmistust. Eesti rahvaharidus lonkab endiselt kõiki jalgu.

Rahvakoogu kampaania oleks otstarbekas koostada loend kõigest sellest, mis on Eestis ja ka Euroopa Liidus hästi, ning teha jõudumööda ettepanekuid selle hoidmiseks, tugevdamiseks, kindlustamiseks jne, mida oleks vaja hoida; mis puudu ja mida oleks vaja lisada; ning mis on ülearu ja millest oleks vaja võimalikult kiiresti vabaneda.

Seda, mis on kehvasti, muuta eisaa; võimalik oleks muuta selle

“Selle asemel, et avastada, sõnastada ja avalikustada usalduskriisi põhjused, otsustas presidentuur rajada veel ühe „ettepanekute esitamise võimaluse“...”

nende sõnade tähendust, mida arutleda kasutavad, aga osalt ka seetõttu, et neil ei ole tervikpilti, mille abil saaks hoomata juttude mõtet ja ettepanekute tähendust);
* ei pea oluliseks arvestada seda, mida väljaspool siseriingi arvatakse või räägitakse;
* teenivad oma erakonna rahastajaid, kes peavad eesmärgiks raha teenimist ja käsivad inimesi, olenemata mingist erakondlikust kuuluvusest või elukohast, oma eesmärkide saavutamise vahenditena;
* ei kujuta ette, millest sõltub ühiskonna funktsioneerimine, muutumine ja areng;

põhjuseid (kausaalsete ja funktsionaalsete tegurite süsteemi), aga see oleks ju siis vaja avastada ja süsteemiks põimida. Siis oleks vaja ühiskonnaalaseid uuringuid. Paraku vaagub Eestis ühiskonnateadus praegu hinge. Hädapärast saaks selles olukorras edasi liikuda ka ekspertide abil, kes on leitud Delphi meetodil ja keda karakendatakse hindamiseks, otsinguteks ja prognooside loomiseks Delphi soovitude kohaselt.

Olukord on selline, et Eesti ühiskond on edasisidestamata ja seega ühtlasi tagasisidestamata, s.o juhitamatu. NB! Kõne all on

Eesti tulevik, mitte viis küsimust, mis on millegipärast seatud „jäakeldri protsessi“ aluseks. Praegu ei ole põhjust nende hurjutamiseks, kes saavad aru nii selliste kampaaniate abil võimalikust, ja ka sellest, mis kampaaniate abil võimalik ei ole. Vaja on ka asjatundlike, kohusetundlike ja vastutustundlike isikute sisulisi analüüse ning terviklikke mõttekonstruktsioone ühiskonna alternatiivide leidmiseks ja näitamiseks. Sellise ülesande täitmine on haritlaskonna kohustus.

1960-ndate algul koostati ÜRO abiprogramm SWOT Aasia ja Aafrika vähearenenud rahvaste aktiveerimiseks. Nende inimeste aktiveerimiseks, keda polnud keegi veel tõsiselt võtnud ja kellel mitte keegi polnud kunagi midagi küsinud, selline protseduur sobis. Eestis hakati seda meetodit rakendama uurimiseks... ja rikuti hea meetod ära. Sama võib juhtuda ka nn rahvakoogu jt aktiveerimiseks mõeldud meetoditega. Kes oleks võinud veerand sajandit tagasi arvata, et Eestis võib olukord minna selliseks, et ühiskonnas on kujunenud usalduskriis, mida valitsus ja Riigikogu siluda ei suuda. Selle asemel, et avastada, sõnastada ja avalikustada usalduskriisi põhjused, otsustas presidentuur rajada veel ühe „ettepanekute esitamise võimaluse“...

“Looduse, inimeste tervise, kultuuri ja kultuuriväärtuste, sh emakeele arvel ei lase eestlased kedagi väga kaugelt minna...”

Mida kauem üritab riigi juhtkond surrogaatvahendite abil edasi tegutseda, seda rängemaks kukkumine kujuneb. Aeg-ajalt on juba kõlanud arutlusi revolutsioonist. Revolutsioon tekib siis, kui vastuolu varem koostöös olnud rahvakihtide vahel muutub talumatuks, ja need, kelle arvel on valitsev ladvik rikastunud ning liugu lasknud, ei ole nõus kauem kannatama ja lakkavad kartmast. Nii oli ka 1980-ndate lõpus. Looduse, inimeste tervise, kultuuri ja kultuuriväärtuste, sh emakeele arvel ei lase eestlased kedagi väga kaugelt minna...

Ühiskonnas pühib revolutsioon minema nii saasta kui ka suure osa sellest, mida oleks olnud vaja hoida. Revolutsioon on meeletehete aetud inimeste meeletu käitumise ilming. Euroopas võib puhkeda revolutsioon, kui privilegeeritud ringkonnad sulgevad end üha enam isoleeritud kastidesse, jätkavad „pankade päästmiseks“ nimetatud aktsioone, raha kantimist oma taskutesse ja üritavad teha nägu, et nad tegelikult teenivad rahvast..., on asjatundlikud ja töökad (ei puhka ei päeval ega öösel, ei suvel ega ühelgi teisel aastaajal).

Igaüks võiks ju ise vaadata, milline osa Eesti elanikkonnast elab probleemse valikusituatsioonis ja milline osa absurdses sundsituatsioonis? Miks? Igaüks võiks ise vaadata, milline

osa riiklikust regulatsioonist suurendab elanikkonna heaolu ja kindlustunnet, tänu millele oleks perekondadel võimalik sünnitada ja kasvatada lapsi. Inimeste aktiivsus ja vastutustunne saab kujuneda vaid läbi otsustamise (reaalse, mitte mängulise!), ja otsustamine on võimalik vaid valikusituatsioonis. Eestis seda võimalust enam peaaegu ei esine.

Need inimesed, kes on püüdnud jälgida sündmuste käiku Eestis ja ka teistes maades, on loode-tavasti märganud, et lisaks heale tahtele on riigi muutmiseks vaja veel üht-teist. Arutleme nüüd produktiivselt, mida oleks vaja ja võimalik ette võtta.

Vaja on:

1. **aduda PROBLEEME**, s.o vastuolusid tegeliku ja vajaliku olukorra vahel;
2. **leida meetmete süsteem** nii kõigest sellest vabanemiseks, mis on seni takistanud Eesti ühiskonna rajamist siin elavatele inimestele elamisväärse elu keskkonnaks kui ka selle loomiseks, mis puudub;
3. **pidada meeles**, et efektiivne saab olla vaid süsteemne tegevus; juhuslikult „peldikuseina meetodil“ ei ole võimalik riiklike arengustrateegiaid luua;
4. **aru saada**, et meie eesmärgiks ei ole muutused; muutused saavad olla kvalitatiivselt parema ühiskonnakorra saavutamise vahendiks;

5. **uskuda**, et veel ei ole kõik kadunud, et rahvuslikud aated ja ideaalid võimaldavad koguneda jõuks, mis suudab ja tahab asuda taas rahva ette ning juhtida vabanemist nii võrarestest vaenlastest kui nende kannupoisteks langenud jõududest.

Ootustega kooskõlas olevate tulemusteni jõudmiseks peavad olema:

- * ootus;
 - * tahe, mis sunnib selja taas sirgu ajama;
 - * eesmärk (kujutus tulevikust, mille saavutamiseks otsustatakse rakendada tahe);
 - * koostöövõime;
 - * liidrid, keda on võimalik uskuda ja usaldada;
 - * organisatsioon kestva ja süsteemse tegevuse korraldamiseks.
- Sellised ettepanekud, et viia osa asutusi Tallinnast kuhugi mujale, on lihtviisil rahva lollitamise võtted. Põhimõtteliselt tööpoolest ei pruugi kõik asutused asuda pealinnas, aga Eesti kidumise PÕHJUS on muus. Ka meie päevil ei hakka orkester paremini mängima, kui moosekandid üks-teise suhtes teistmoodi istuma panna.

Jõu allikaks on alternatiivid. Hindade kiire tõus tähendab meie tingimustes ühtlasi sama kiiret elatusaseme langust. Milliseks kujuneb olukord märtsis?

Tallinn 10130 Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Väliseestlastest Trooja hobused

Räägime ikka tegelikest juhtidest. Kõigepealt meie parima infosõdade spetsialisti osast, kes seda vastikut väikest natsi-riiki juhtima ja ümber korraldama saadeti, eesti nimega ameeriklasest Ilvesest. Just tema on see varjul ameeriklaste kohalik asehaldur ja seepärast on tal ka nii palju asja saatkonda. On kahte liiki inimesi: ühed, kes on kasvanud üles emigratsioonis ja kelle tegelik sisu neil sealt, kust hariduse said. Seepärast ei saa me ka palju aru iseenda Ameerikas hariduse saanud härrastest, neis puudub põlisrahva vaim. Emigratsioonis hoiavad omavahel kokku emigrandid, sest kohalikud neisse eriti hästi ei suhtu. Ja tulles siia, oma ajaloolise esivanemate kodumaale, on nemad esimesed, kes on huvitatud siia toomast omale sobivat immigrantide keskkonda, põlisrahvast hävitama. Samasugused presidendid toodi kõikidesse Balti riikidesse. Sealt edasi juba meie kallid immigranteestlased kodumaad üles ehitama, aga vaja oli ainult siit pärandvarad kätte saada ja tagasi pageda armsasse immigrantide harjunud seltskonda. Kasekamp ja palju teisi väliseestlasi või kohalikke Ameerikas ja Inglismaal kõrghariduse saanud on samuti oma hariduse nägu ja tegu. Eraldi peaks mainima spetsiaalse Saksa pealtsõja-kultuurivahetuse hariduse saanud eetikuid ja ajaloolasi, kes peavad meid tooma immigrantide vendluse ja sõpruse kristlikku maailma, et meil ei oleks ema ega isa, vaid vennad ja õed Issandas, olgu või murjanid.

17. jaanuaril VironShaman, portaalil www.para-web.org

Kui rahad ja luukered haisevad

Laulva revolutsiooni ajal pooldasid ühed Rahvarinnet, teised jälle Interrinnet. Mõnede Eesti Vabariigi „suurtaastajate“ vahel läks kiskumiseks soojade kohtade pärast, iga tähtis nina tahtis ikka kõige paremat. Poliitilise keelepruuki tekkis sõna „luukere“ – vastastikku uuriti-luurati, kes ja kus oli ENSV ajal töötanud ning mida teinud või tegemata jätnud. Kui tekkis kahtlus, et mõni „omapoistest“ võib mingil põhjusel heast ilma jääda, tehti seadustes kiiruga muudatusi ja muudatuste muudatusi. Tavakodanikud hakkasid neid „suuri saajaid“ nimetama „lehmallepogadeks“. Seejärel tulid need, kes polnud oma kohaga ja avanenud võimalustega rahul ning hakkasid ühest kohast teise pendeldama: Figaro siin, Figaro seal.

Aastaid kuuleme, et riigi rahakott on oi kui õhuke, aga põhjusi meile ei öelda. Rahaasjadega peaksid tegelema ikka teadjad inimesed. Kui neid pole, siis ongi asjad nagu nad on. Vanast ajast oleme teadnud, et raha ei haise, aga nüüd võime kogeda, et raha ei haise siis, kui see on omapoiste taskus, aga kui on läinud teiste taskusse, siis haiseb nii et küll saab. Sama on poliitiliste luukeredega. Need võivad haisuta seista või aastasadu, kuid kui otsustad neid valesti liigutada, lähivad ka igivanad luukered haisele. Kui mõni noorem erakondlane julges väljakannatamatust rahastamisalasest (poliit)haisu teada anda, visati selline õmanaliline erakonnast välja. Siinkohal tuleb meelde üks Juku-lugu. Kui koolitādi küsis: „Juku, miks sa tunnis ei ole?“, vastas Juku: „Lasin tunnis paha haisu ja õps ajas mind välja värske õhu kätte, aga ise jäi teistega koos klassi edasi...“ Eks lugeja tehku oma järeldus.

Jaan Kadakas, Tallinn, Harju maakond

Riigi ja elektrimonopoli kohtusse andmisest

Eesti on üha enam maffiariik: Haigekassa ja Töötukassa reservide omastamine riigile, simulatiivne sotsiaal- ja hariduspoliitika, valitsejate ülbus. Kõige tipuks aga riigimonopolistlik energiapolitiika, mis tähendab rahva halastamatut paljaksrõövimist ja riigijuhtidest energiamonopolistide ülikasumide rahvale kuuluva energiafirma arvelt. Asi on nii absurdne ja koomiline (et mitte öelda – traagiline), et ainsaks lahenduseks näib esmapilgul olevat kohtutee. Et rahvas kaebab oma põhiseaduslike õiguste kaitseks riigi (ja selle energiamo-

nopoli) kohtusse. Küsimuseks vaid: kas oma riigi või rahvusvahelisse kohtusse?

Kohtukaasusi vähemalt kaks

Esimene: kuidas on võimalik avada elektriturgu, kui pole olemas mingisuguseid turutingimusi. Nõnda kehtestab riik (monopol) Põhjamaade kalleima elektriinna ja võib seda monopoli suvaliselt igal hetkel veelgi tõsta. Teine: kui rahvale kuuluv Eesti Energia kandib oma miljardesse (kroonides) ulatuva kasumi ilma tulumaksuta riigist välja, et väidetavalt

investeerida USA ja Jordaania põlevkivitööstusse, ning need investeeringud on kaetud ärisaladusega, siis on see kahtlemata korruptsioonitunnustega tehing. Rahva raha riigist väljakantimine ja omastamine, rahapesu. Mida sisuliselt ei kontrolli ei Konkurentsiamet, Finantsinspeksioon ja Riigikontroll. Skeem on iseenesest ju ülimalt sarnane välispankade kasumi Eestist tulumaksuvabalt välja kantimisega. Asi on tõepoolest tragikoomiline, sest välismaised kohtuhärrad võivad meie paljukannatanud rahva kohtuasja võtta

pikantse anekdoodina, — rahvas, kes on võtnud ette kohtutee oma valitsuse vastu, valib ikka ja jälle võimule sellesama valitsuse! Naera või kõveraks! Aga mis teha – sellised me, paljukannatanud, ju oleme, saame kirikuski peksa. Või panna varastele sulg sappa ja saata nad Saksamaale (nüüd küll Brüsselisse) varesteks, nagu ütleb rahvasuu? Võimalusi on mitmeid, valik on meie.

Ants Metsla, elektrofoob
Vändramaalt

Millal minnakse Kalevipoja kallale?

Eurointegratsiooni huvides on ajaloolastel vaja olematuks teha rahvusromantikast kantud Eduard Bornhöhe (1862–1923) ajalooliste kirjandusteoste mõju. Need on ajaloo ja ilukirjanduse sümbioos, mis tugineb ajaloos esinenud sündmustele. Ei tee see aga olematuks, et haridus koos kirjaoskusega ja jõudmine maail-

1969. a avati Viljandimaal Suure-Jaani lähisel Lõhaveres mälestusmärk „Sakalamaa kaitsjate 1217–1223“ (autorid skulptor Renaldo Veeber ja arhitekt Ülo Stöör). Siin asus muinaseesti linnus Leole (Lehola), mida ainsana seostatakse konkreetse ajaloolise isikuga – Põhja-Sakala vanema Lembituga, kes langes 21. septembril 1217 Madisepäeva lahingus.

makaardile tuli meie maale mõõgaga, pärisorjuse, esimese õõ õiguse, mõisatalli ja rahvusliku alanduse kaudu. Bornhöhe jt ajaloolised raamatud on olnud noorsoole suurema mõjuga kui piibel. Samad teosed on eesti mehest aidanud teha oma vabaduse ja ideede eest võitleja. Ei saa olematuks teha Läti Hendrikut ega kahtlustada teda sümpaatias eestlaste vastu. Samuti on alles Novgorodi leetopissid sõjakäikudest ühtekuuluvate sossoolide–tsuutide–aestide–eestlaste vastu, kellel olid muu vara kõrval head hobused.

Kui internetis noortele pähe tõmmatavale kotile saaks sisse lõigata vähemalt silmaaugud! „Eesti ajalugu II. Eesti keskaeg“ [Tartu Ülikooli ajaloo- ja arheoloogia instituut. 2012. Koostaja ja toimetaja Anti Selart] ilmne kallutatud seab kahtluse alla kogu kuueosalisena kavandatud sariteose objektiivsuse.

Rein, parteitu

Ühistransport kallis ja palk odav

Analüüsi tegin Elvast Tartusse tööle sõitmisel. Kuigi Elvas leidub tööd, on Tartus valikuvõimalus suurem. Bussiga Tartus käimine maksab 3 eurot ja 30 senti. Kui tööpäevi on kuus 22, läheb bussisõit maksma 72 eurot ja 60 senti. 2012. aastal oli alampalk 290 eurot. Sellest läheks sõidukuluks 25% ehk neljandik.

Seega on sõit, arvestades meie inimeste sissetulekut, üle mõistuse kallis. Jagades alampalka kalendripäevade arvuga, saame päeva sissetulekuks 9 eurot ja 53 senti. Kas võrrelda seda sissetulekuga, mis on kreeklastel, keda peame abistama oma Euroopa ühest viletsamast sissetulekust? Miks meie valitsus selles küsimuses vaikib või olukorda isegi õigustab? Üle 20 aasta tagasi oli Elval tihe rongiühendus Tartuga. Sõita sai kuupiletiga, mille hind oli väga taskukohane. Ettepanek: miks mitte minna Tartu maakonnas samuti üle tasuta ühistranspordile?

Asta Rennit-Luksepp, Elva, Tartu maakond

Salakaval struktuurane tööpuudus

Kui riigis on ühel hetkel korraga palju nii tööpakkumisi kui ka tööotsijaid, siis kiputakse rääkima struktuuralsest tööpuudusest – tööandjate esitatavad nõuded ei vasta tööliste oskustele. Nordeasterni ülikooli (USA) doktorant Rand Ghayad aga heitis pilgu selle uskumuse taha ning leidis, et suuresti on mängus hoopis tööandjate soovimatus teatud tüüpi töölisi jutulegi võtta.

Selleks saatis doktorant ettevõtetele laiali 4800 väljamõeldud elulookirjeldust. Üldjoontes olid need identsed. Erinesid vaid töötuna veedetud aeg ning tööstusharu, kus eelnevalt palka oli saadud.

Selgus, et nende kandidaatidega, kes olid enam kui kuus kuud töötanud, võeti haruharva ühendust. Niisamuti osutus tõkkeks eelnevalt teises tööstusharus palgal olemine, seda isegi juhtudel, kus tööde tegelik iseloom oli väga sarnane.

Pärnu poliitikaatleja

Kas Eesti Õhku on eestlastel üldse vaja?

Lühike vastus: ei ole! Miks? Vaadake, kes Estonian Airiga lendavad. Veame kohale uus-kolonisaatoreid ja rahvusvahelisi suursulid. Siit lahkuvad nad meie rahalastiga, nagu viimati Taskila. Põhiosa rahvast teenib näljasurma välistavat alampalka. Eluga kuidagi toime tulevad eluaegsed kodulaenude orjad kasutavad Soome sõiduks laevu. Prügikastiinimestel ja kodututel piisab tipa-tapa jalgadest. Järele jääb umbes 1% rahvastikut (15 000), kes ei taha samastuda lihtrahvaga ja eristumiseks kasutab reisimiseks või Brüsselisse tööleminekuks

ja sealt tulekuks õhustransporti. Viimastest suurema osa moodustab meid kurnavate uus-kolonistide käsilaste kõrgepalgaline Brüsseli ametkond. Minu arvates ei peaks küll meie maksumaksjad oma rahaga ülal pidama Eesti Õhku, kui maksusüsteem on ühetaoline nii rikastele kui ka vaestele. Iseasi oleks astmelise tulumaksu kehtimisel. Praegu toimub vaeste koletu rõõvimine Eesti Õhu kaudu rikaste kasuks ehk nn ristdoteerimine.

Meie usukolonialismi teenrid peavad Eesti Õhu pankrotti

hoobiks Eesti müütilisele eduloole. Soovitan neil olukorraga leppida. Kui meie ühiskondlik heaolu ja majanduse edulugu said teoks ilma oma majanduseta ja sotsiaalsete tagatisteta, siis Eesti Õhu hävingut saab maailmale väga hästi seletada Eesti eduloo kindlustamise või demokraatia musternäidisena. Koloniaalmeedia andku ainult harjumuspärast tuld, et must valgeks võibbata.

Kui palju Eesti rahvas teab, kuhu kadus meie maksumaksjate raha, mida kasutati Eesti Õhu tagasiostmiseks,

jalgadele upitamiseks ja lõpuks ikkagi kahjumi tootmiseks? Kõik on kiivalt varjatud ärisaladusega, läbipaistmatuks tehtud. Valitsus jahub hangete läbipaistvusest, aga miljonid eurod kaovad otseses mõttes musta auku. See on ehtne topeltraamatupidamine, topeltmoraal ja topeltriik, iseseisvuse viigilehega halvasti varjatud koloonia, kust rahvas põgeneb massiliselt orjatöö, nälja ja võlgade pärast. Potjomkinluse musternäide, kus vale toodab veel suuremat valet. Ainulaadne riik, kus kriisi kõige raskemal ajal president kutsub

mitte otsima süüdlasi ja peaminister tahabki elada selles kriisis. Kriisi põlistamine ongi Ansipil õnnestunud ja president tambib rahvast ikka samade süüdistustega.

Kuhu kadusid ikkagi Eesti Õhku paisatud miljonid? Mis ootab ees veelgi suuremat kavandatavat rahasüsti, mida peaminister käsitab kui „ühistranspordi dotatsiooni“?

Kes paljastaks sellised suurejoonelised püramiidiskeemid? Üheks selliste proovikivikatsejäneseks oli tegijaile kahtlemata edukaks osutunud

Kreenholmi hiidettevõtete hävitamine. Muster on sama. Tegelased on samad. Endine koloniaalriik Roots, selle pangad ja nende „tankistid“.

Kuni süüdlasi hiigelsummade kantimises ja ettevalmistatavas uues rahakan- timises pole vastutusele võetud, tasuks oodata uute miljonite lennutamisega musta eurokolonialismi- auku.

Ülo Palover
pensionärist talupidaja
Võrumaalt Lasva vallast

Keskerakonna uusaastapidu

TORRE UUSAASTAPIDU: Keskerakond korraldas 19. jaanuari õhtul Tallinnas Lauluväljaku klaassaalis vahva ja rahvarohke uusaastapeo, kus meeldivas õhkkonnas juttu puhuti ning Liis Lemsalu ja Karl Madise muusika saatel tantsu keerutati. Õhtut juhtis ja huumoriprogrammiga esines Pille Pürg. *Fotod: Indrek Veiserik*

Tule kuulama digitaalse õiguse eksperti Suurbritanniast!

Brightoni ja Hove'i linnavolikogu eesistuja **Jason Kitcat** peab eksklusiivloengu e-valimistest –

Haabersti Vaba Aja Keskuses (Ehitajate tee 109a/2, III korrus) 1. veebruaril kell 17.30

Digitaalse õiguse ekspert annab ülevaate e-hääletamise kriitikast Inglismaal ja Šotimaal ning e-hääle lugemise temaatikast üldisemalt.

Ära jäta ainulaadset võimalust kasutamata!

Kohapeal sünkroontõlge nii eesti kui ka vene keelde. Palume võimalusel eelregistreeruda e-mailil: ausadvalimised@gmail.com

Ürituse korraldaja: MTÜ Ausad Valimised ja Tallinna Linnakantseläi

Loeng „E-valimistest, ausalt!“

Paides ja Pärnus

Digitaalse õiguse ekspert Brightoni ja Hove'i linnavolikogu eesistuja **JASON KITCAT** peab loengu e-valimistest.

Tõlge eesti keelde.

Paide Kultuurikeskuses 2. veebruaril kell 12
Pärnu Keskraamatukogus 2. veebruaril kell 16

Palume võimalusel eelregistreerida: **ausadvalimised@gmail.com**

MTÜ Ausad Valimised ja Tallinna Linnakantseläi

TALLINNA TV 28. jaan - 3. veeb

ESMASPÄEV, 28.01

06:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
06:15 Aleksei Turovski lood*
06:45 Kaameraga Hiinas*
07:15 Ameerika eestlased, vol 2*
07:45 Mina, tallinnlane*
08:15 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:30 Itaalia miniseriaal.
Minu ema*
10:10 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
10:25 Terve tervis*
10:55 Kultuurimeeter*
11:25 Oma Valitsus*
11:50 Aleksei Turovski lood*
12:20 Kaameraga Hiinas*
12:50 Ameerika eestlased, vol 2*
13:20 Inimeste lood*
13:50 Info TV
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
17:15 Draamaseriaal. Armuleek 11/305
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Kaming suun - TTVs tulekul...
18:40 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 15/145
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:05 Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub Pealinnapilt*
19:30 TÄNA. Uudised
20:00 Krimiseriaal.
20:30 Nero Wolfe 4/8
21:00 TÄNA. Lühiuudised
21:05 Krimiseriaal. Nero Wolfe jätkub
22:00 TÄNA. Lühiuudised
22:05 Krimiseriaal. Nero Wolfe jätkub
22:20 Dokumentaalfilm. Ameerika teismeline (USA, 2008)
00:00 TÄNA. Uudised*
00:30 Kaming suun - TTVs tulekul...*
00:55 Pealinnapilt*
01:25 Draamaseriaal. Armuleek*
02:10 TÄNA. Uudised*
02:40 Dokumentaalfilm. Ameerika teismeline (USA, 2008)*
04:20 Info TV

TEISIPÄEV, 29.01

06:00 TÄNA. Uudised*
06:30 Kaming suun - TTVs tulekul...*
06:55 Pealinnapilt*
07:25 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 15/145*
08:10 TÄNA. Uudised*
08:40 Draamaseriaal. Armuleek*
09:25 TÄNA. Uudised*
09:55 Krimiseriaal.
11:35 Nero Wolfe 4/8*
11:35 Kaming suun - TTVs tulekul...*
12:00 Ülekanne Riigikogust*
16:00 Info TV
16:45 Pealinnapilt*
17:15 Draamaseriaal. Armuleek 12/305
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Teeme ise
18:40 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 16/145
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:05 Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub Linnaosa lood
19:30 TÄNA. Uudised
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 Draamaseriaal. Peaminister 4/14
21:00 TÄNA. Lühiuudised
21:05 Draamaseriaal. Peaminister jätkub Mõtlemme taas
21:30 TÄNA. Lühiuudised
22:00 Mõtlemme taas jätkub
22:35 Põnevik. Madu
00:35 TÄNA. Uudised*
01:05 Teeme ise*
01:30 Linnaosa lood*
02:00 Draamaseriaal. Armuleek*
02:45 TÄNA. Uudised*
03:15 Mõtlemme taas*
04:15 Info TV

KOLMAPÄEV, 30.01

06:00 TÄNA. Uudised*
06:30 Teeme ise*
06:55 Linnaosa lood*
07:25 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 16/145*
08:10 TÄNA. Uudised*
08:40 Draamaseriaal. Armuleek*
09:25 TÄNA. Uudised*
09:55 Draamaseriaal. Peaminister*
10:45 Mõtlemme taas*
11:45 Nõukogude Eesti 1961*

12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Teeme ise*
12:55 Linnaosa lood*
13:25 Info TV
15:25 Draamaseriaal. Peaminister*
16:15 Mõtlemme taas*
17:15 Draamaseriaal. Armuleek
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 LV Pressikonverents*
18:40 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 17/145
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:05 Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub Meedia keskpunkt
19:30 TÄNA. Uudised
20:00 BBC draamaseriaal. Pärast surma 4/14
20:30 TÄNA. Lühiuudised
21:00 BBC draamaseriaal. Pärast surma jätkub
21:05 OTSE: Tallinn 24
21:25 TÄNA. Lühiuudised
22:00 OTSE: Tallinn 24 jätkub
22:20 Valgust!
22:50 Komöödia. Miks ma abiellusin (USA, 2007)
00:45 TÄNA. Uudised*
01:15 Meedia keskpunkt*
01:45 LV Pressikonverents*
02:10 Draamaseriaal. Armuleek*
02:55 TÄNA. Uudised*
03:25 Tallinn 24*
04:15 Valgust!*
04:45 Info TV

NELJAPÄEV, 31.01

06:00 TÄNA. Uudised*
06:30 LV Pressikonverents*
06:55 Meedia keskpunkt*
07:25 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 17/145*
08:10 TÄNA. Uudised*
08:40 Draamaseriaal. Armuleek 13/305*
09:25 TÄNA. Uudised*
09:55 Tallinn 24*
10:45 BBC draamaseriaal. Pärast surma 4/14*
11:35 Valgust!*
12:05 Eesti Koorühingu aastapreemiad 2012*
14:04 Valgust!*
15:55 Meedia keskpunkt*
16:25 Tallinn 24*
17:15 Draamaseriaal. Armuleek 14/305
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Päevakava
18:40 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 18/145
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:05 Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub Luubi all
19:30 TÄNA. Uudised
20:00 Dokumentaalfilm. Wikileaks - saladused ja valed
21:30 BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 4/8
22:00 TÄNA. Lühiuudised
22:05 BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis jätkub Maatriks*
23:00 Mõtlemme taas*
00:05 TÄNA. Uudised*
00:35 Päevakava*
01:00 Luubi all*
01:25 Draamaseriaal. Armuleek*
02:10 TÄNA. Uudised*
02:40 Mõtlemme taas*
03:40 Maatriks*
04:15 Info TV

REEDE, 01.02

06:00 TÄNA. Uudised*
06:30 Päevakava*
06:55 Luubi all*
07:20 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 18/145*
08:05 TÄNA. Uudised*
08:35 Draamaseriaal. Armuleek*
09:20 TÄNA. Uudised*
09:50 Dokumentaalfilm. Wikileaks - saladused ja valed*
10:50 BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 4/8*
11:45 Maatriks*
12:20 Mõtlemme taas*
13:20 Luubi all*
13:45 Info TV
15:50 Päevakava*
16:15 Luubi all*
16:40 Maatriks*
17:15 Draamaseriaal. Armuleek 15/305
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Ühistegevuse pooltund

18:40 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 19/145
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:05 Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub Pärast tunde
19:30 TÄNA. Uudised
20:00 Inimese mõõde
20:30 TÄNA. Lühiuudised
21:05 Elu peeglis*
21:35 ZDF ja Rootsi põnevusseriaal. Arne Dahli "Halb veri" 2/2
22:00 TÄNA. Lühiuudised
22:05 Arne Dahli "Halb veri" jätkub
23:10 Tallinn 24*
00:00 TÄNA. Uudised*
00:30 Ühistegevuse pooltund*
00:55 Pärast tunde*
01:25 Draamaseriaal. Armuleek 15/305*
02:10 TÄNA. Uudised*
02:40 Inimese mõõde*
03:10 Elu peeglis*
03:40 Tallinn 24*
04:30 Info TV

LAUPÄEV, 02.02

08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TeTeVeke. Multifilm
08:40 Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 19/145*
09:25 TÄNA. Uudised*
09:55 Draamaseriaal. Armuleek 15/305*
10:40 TÄNA. Uudised*
11:10 Inimese mõõde*
11:40 Linnaosa lood*
12:10 Elu peeglis*
12:40 Valgust!*
13:10 ZDF ja Rootsi põnevusseriaal. Arne Dahli "Halb veri" 2/2*
14:40 Info TV
15:50 TeTeVeke. Multifilm*
16:00 Inimese mõõde*
16:30 Elu peeglis*
17:00 Valgust!*
17:30 Linnaosa lood*
18:00 Kaameraga Hiinas
18:30 Aleksei Turovski lood, 21*
19:00 BBC loodussari. Meie erilised loomad
19:30 Vintskapist soklini
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 Itaalia miniseriaal. Kodu täis peegleid 1/2
22:00 Kas tohib?*22:30 Augustibluus 2012, 7. osa
23:50 TÄNA. Uudised*
00:05 Kaameraga Hiinas*
00:35 Aleksei Turovski lood, 21*
01:05 Vintskapist soklini*
01:35 TÄNA. Uudised*
01:50 Kas tohib?*02:20 Augustibluus 2012, 7. osa*
03:40 Info TV

PÜHAPÄEV, 03.02

08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 TeTeVeke. Multifilm
08:25 Aleksei Turovski lood, 21*
08:55 TÄNA. Uudised*
09:10 BBC loodussari. Meie erilised loomad*
09:40 Vintskapist soklini*
10:10 Kas tohib?*10:40 Itaalia miniseriaal. Kodu täis peegleid 1/2*
12:20 Helsinki - Tallinn
12:45 Teeme ise*
13:10 Luubi all*
13:35 Hingelt tugevad
14:05 Sügispealinn
14:35 Koolitants 1/18
15:35 Terve tervis
16:05 Draamaseriaal. Peaminister*
16:55 OTSE: Korvpall
18:40 BBC ajalooline film. Britid Ameerika eestlased, vol 2
19:30 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:00 Itaalia miniseriaal. Kodu täis peegleid 2/2
20:15 Suured helid. Orelifestival 2012. Suur oreliöö
22:00 Nigulistest 1/2*
23:20 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
23:35 Ameerika eestlased, vol 2*
00:05 Terve tervis*
00:35 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
00:50 Helsinki - Tallinn*
01:15 Korvpall*
03:00 Suured helid. Orelifestival 2012. Suur oreliöö
04:20 Nigulistest 1/2*
Info TV

Nädala juubilar VLADIMIR VÕSSOTSKI 75

Vene laulja ja näitleja, miljooneid inimesi vaimustanud Vladimir Võssotski sündis 25. jaanuaril 1938 ja suri 25. juulil 1980. Tema lühikesse ellu mahtus kõike, mida täna mäletada. Tänu oma tohutule töövõimele jõudis ta teha väga palju ja tänu oma suurele uudishimule ka näha väga palju. Palju kogeda, sõites kontsertidega mööda suurt kodumaad ja hiljem mööda poolt maailma.

Ajavahemikku, mis on möödunud Võssotski surmast, mahub juba nii mõndagi. *Perestroika* ja hääbunud kino, töötud näitlejad ja vaikinud bardid, lahkuvad võimuätid, Gorbatsšov ja Jeltsin, riigi lagastamine, oligarhid, Putini tulek... Võssotski, see hingelt Hiiglane aga oleks nagu kogu aeg meie keskel... Ja see soojendab kaledal ajal südant.

Siis oli aasta 1980, kui Võssotski siitilmast lahkus. *Perestroika*'st ei osanud keegi undki näha. Tavainimese elu kulges «brežnevlikult» ja homse suhtes stabiilselt, oli küll üheülbaline ja banaane polnud poes saada, ja ka lillesabas tuli vahel seista. Isegi Võssotskil, kujutage ette pilti... Mõni ütleb vahel, et elanuks üks või teine suurvaim kauem, oleks ta nüüd veelgi targem ja ütleks meile midagi, mida me ise ei oska, ei taha, ei tohi... Aga poeedid lahkuvad vara ja nii on seatud juba iidamast-

aadamast. Nagu ütles kord nooruke Lermontov: „Ei suutnud taluda poeedi süda ...“

Inimestele võib poeet laulda, nende haigete hinge leevendust tuua. Ta võib isegi karjuda, et nad ärkaksid, et oleksid leppimatud, aga see on tühi töö – inimene oma loomult ei muutu kunagi. Sihuke kui oli tuhat aastat tagasi, on ka täna, kõigi oma vooruste ja vigadega. Ei aita finants- ega tööstusrevolutsioonid, ei oranžid ega rohelised putšid...

Oleme olnud peaaegu kolmkümmend aastat ilma Võssotskita. Samas ei ole päeva, mil ei näeks teda telerist teatri- või filmirollis, ei kuuleks tema ütlist, mis nüüd juba lendsõnadeks saanud. Ilmuvad uued mälestusteraamatud, Võssotskist voolitakse skulptuure, tema üle vaieldakse tulise netifoorumides, kus igaüks on ikka tema kõige suurem fänn.

Ei vanane komissar filmist „Kohtumispaik muuta ei saa“, ei igane tema „Hundid“ ega „Tujukad hobud“. Võssotski on siiski enneolematu fenomen maailma mastaabis.

Kõigil kontinentidel on tema tulinigeli kuulajaid. Tuleb juurde ka neid, kes poeedi endale alles nüüd avastavad. Aga Võssotski-fänne on täis peale Venemaa juba ka Ameerika ja Aafrika, rääkimata Euroopa riikidest. Paljud neist

on kogunud Võssotski kohta kõike kättesaadavat ja kõikvõimalikku oma riigis, vahetavad seda teiste omasugustega. Paljud on loonud VV-muuseumi, tihti loovutades oma kodust suurema osa ja elades ise kitsukeses ruumis, olles pühendanudki Võssotskile kogu oma elu. Näiteks Poolast pärit ajakirjanik Marlena Zimna, kes on avaldanud trükis rohkesti raamatuid, korraldab üritusi ja täiendab muuseumikogu. Teiseks selliseks teadaolevaks fanaatikuks on Mark Cibulsky

USA Ohio osariigist, psühhiater, kes juba kaks aastakümnet elab ookeani taga. Ka temal on ilmunud raamatud Võssotskist, tal on internetis temanimeline sait ja vaidlustuba.

Ka Eestis leidub muusikuid, nende hulgas üks ooperilaulja, kes on võtnud bardi laule oma repertuaari, välja andnud diskette ja kellega ka Cibulsky on ühendust võtnud. (Neid saite ja laule saab näha-kuulda ka Google'is ja Youtube'is.) Mis puutubki Eestisse, siis Võssotski avastamisel oleme

olnud lausa pioneeriks. Tallinnas esines Võssotski juba aastal 1972. Siin hakati tema filme näitama eelmise sajandi kaheksakümnendatel aastatel – ning need üllatasid ja vapustasid. Neid vaadati aralt ja sõnatult: kuidas ta küll julgeb niimoodi laulda, mida ütleb selle peale poliitbüroo?

Seda kõike, mis on Võssotskist kirjutatud ja filmitud, ka komertsslikult fabritseeritud pärast tema surma, pole võimalik enam hoomata. Raamatumäed, diskid, dok-filmid, ja nüüd ka kunstiline film – kuigi jah, selline mängufilm oleks võinud siiski olemata olla...

Ei vähene rahvavool Võssotski juurde, ei kasva kinni teerada Vagankovo kalmistule Moskovas. Siia tullakse Kaug-Idast, nüüd ka ookeani tagant. Noorpaarid panevad lilli. Hardalt seisavad isad ja pojad,

Hardalt seisavad isad ja pojad, alpinistid ja kosmonaudid. Taganka elab. Võssotski muuseum funktsioneerib: seal „töötab pojana“ edukalt Nikita Võssotski. Ja kosmoses vilgub bardi nimeline täht...

Vladimir Võssotskist ei olegi tegelikult vaja rääkida ega temast kirjutada, teda on vaja kuulata... Ja vaadata... Ja tunnetada...

Anne Ratman

Faktide keeles:
Eestis on ilmunud kolm Vladimir Võssotskile pühendatud raamatut: Marina Vlady „Katkenud lend“ 1993. Raul Ratman „Ma usun meie ühisesse tähte“. 1993, 1997. Rudolf Simagin „VV haiguslugu“. 1999. Eluajal ei õnnestunud Võssotskil välja anda oma raamatut. Kuid see-eest pandi tema luuleridu kõrgetele mägedele: „Mägedest kõrgemad võivad olla vaid mäed ise...“

Pildil on Vladimir Võssotski koos Larissa Lužinaga. Muide, Lužina oli Tallinna tüdruk, keda kord vanalinnas märkas kuulus režissöör ja kutsus filmi „Seitsme tuule käes“. Kosmoses aga vilgub täheke *Vladysvotsky*...

Tartlastega kohtuvad Imbi Jeletsky ja Priit Toobal

Reedel, 25. jaanuaril kl 13 kohtuvad tartlased haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12) Riigikogu liikme Priit Toobaliga.

Laupäeval, 26. jaanuaril kl 13 saadakse kokku kohvilaas Ülikooli 12. Küläs ajakirjanik Imbi Jeletsky.

Tunneme Sulle kaasa, Koit Nook, kallie ema Hilja lahkumise puhul!

Põlva keskerakondlased

Mälestame erakonna-kaaslast AIME LUTSAR'it 6. september 1947 – 18. jaanuar 2013

Südamlik kaastunne poeg Jaanile perega.

Eesti Keskerakond

Avaldame südamlikku kaastunnet Aleksander Suvorovi perele tema isa Vantsetti surma puhul

Keskerakonna Tartumaa piirkond

Avaldame kaastunnet Raivo Tammusele ja tema lähedastele kalli vanaema

LINDA KAARE

kaotuse puhul.

Väike-Maarja keskerakondlased Lääne-Virumaa keskerakondlased

NB!!! Järgmise, 30. jaanuari ajalehega on kaasas KESKNÄDALA KALENDER 2013. Tellijatele tasuta!

Hea sõber, mõttekaaslane, erakonnakaaslane Viljandimaalt!

Keskerakonna Viljandimaa piirkonnas on traditsiooniks alustada uut aastat ühise peoga. Vaatame tagasi eelnevale ning seame sihte edasiseks. Mao aasta vastuvõtmise pidu saab teoks

pühapäeval, 3. veebruaril kell 17.00 Viljandi pubis „Suur Vend“

(Viljandi, Turu tn 4).

Oled oodatud!

Kavas

- * Kohtume Riigikogu liikmete Aivar Riisalu, Enn Eesmaa, Priit Toobali ja Kalev Kalloga.
- * Arutelu riigile ja meie inimestele olulistel ja elulistel teemadel.
- * Piirkonna esimehe tervitus.
- * Kultuuriprogramm. Laululapsed Maarika Laulusõbrad.
- * Mõned üllatused.
- * Tantsuks teeb muusikat *Mait & Margus Band* Võhmast.

Osalustasu

10 eurot töötavatel erakonnaliikmetel ning 5 eurot seenioridel ja õpilastel. Tasuda sularahas piirkonna büroos või ülekanade piirkonna kontole SEB Pangas: konto nr 10302015010003 EESTI KESKERAKOND Viljandimaa. (Palume kirjutada maksekorraldusse nimed, kelle eest tasutakse.)

Keskerakonna Viljandimaa piirkonna juhatuse nimel **Helmut Hallemaa**

Kesknädala sooduskampania ainult aastatellimusele - 12 kuud 20 eurot kuni 31. jaanuarini 2013. Kõigile tellijaile õnne uuel aastal!

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee